

grundlovgivende Forsamling udtryffeligen fremsat det Spørgsmaal: om Møllefriheden paa Landet kunde gives efter denne Paragraph uden Erstatning til Møllerne; dette Spørgsmaal blev ikke af Nogen besvaret, men det andet Spørgsmaal, som blev fremsat med Hensyn til, om Monopolet paa den færøiske Handel ved denne Paragraph vilde være hævet, foranledigede Ordføreren til at udtale, at Comiteen, ligesaa vel som Udkastet selv, ved denne Bestemmelse ikke havde villet gribe ind i bestaaende Forhold og saaledes heller ikke i det her nævnte. Jeg beklager, at den ærede Landsþingsmand ikke har fulgt mine Udtalelser. Jeg troer, der er grundet Anledning til at forpære imod, at vi skulde kunne paa siges at have vedtaget denne Lov i Henhold til Grundlovens § 88; herved kom man ind paa en Bane, som ved en anden Leilighed kunde foreholdes Forsamlingen og lede til Consequenter, som kun kunde være lidet ønskelige. Skulde denne Lov være en Følge af Grundlovens § 88, da vilde jeg gjentage, hvad der ogsaa tidligere er blevet udtalt, at Mange maatte da med Betyrning modtage den nye Forsatning, som uden at lette nogle af deres Byrder, gav dem Udset til en Omstødelse af det nuværende Grundlag for deres Eksistens.

M. W. Bruun: De aller sidste Øtringer af den sidste ærede Taler troer jeg med det ærede Thing's Tilladelse at kunne undlade at besvare. (Ja!)

Det er gaaet mig, som det er gaaet flere ærede Landsþingsmænd, at jeg ikke har opfattet den ærede Talers Foredrag. Af det Sidste, han yttrede, skulde man næsten antage, at han satte det Udkast til Grundloven, der i sin Tid blev forelagt, over den vedtagne Grundlov. Han beraabte sig gjentagende paa, at der i det oprindelige Udkast til Grundloven staaer: „Afgang til Arbejde,“ medens der i Grundloven selv staaer: „Afgang til Erhverv.“ Var det Meningen, at det oprindelige Udkast til Grundloven skulde være at foretrække for den af den grundlovgivende Forsamling vedtagne Grundlov selv, saa forholdt Sagen sig vistnok anderledes. Men jeg troer, jeg er berettiget til at holde paa Udtrykkene i Grundlovens § 88, saaledes som den foreligger, og

jeg tvivler meget paa, at den ærede Taler skal af Forhandlingerne paa den grundlovgivende Forsamling kunne hente noget Beviis for, at ikke Grundlovens Ord ere meente, og jeg veed i alt Fald for mit eget Vedkommende og for mange Andres, at det er med bestemt Tanke og Hensigt, at vi have stemt for den.

Blechingberg: Forud for § 88 i Grundloven gaaer § 87, og i § 87 staaer, at Eiendomsretten er ukrænkelig, saaledes at jeg ikke troer, at der kan være nogen Tvivl om, at, hvor man anerkjender en tilværende Eiendomsret, og der er Spørgsmaal om dens Krænkelse, saa staaer man paa et andet Gebeet end det, der omhandles i § 88. Hvad angaaer § 88, kunne jo de eventuelle Opfatninger af det, der kaldes Almeenvellet, være heelt forskjelligte, og det maa altsaa være Enhvers Overbeviisning, der leder ham i Afgjørelsen af, hvorledes de Forhold, der høre ind under § 87 og 88, bør behandles under samvittighedsfuldt Hensyn til Almeenvellet. — Hvad den nærværende Lov angaaer, maa jeg gjentage en Bemærkning, jeg tidligere har gjort, nemlig at Loven, for at gjøre Overgangen fra den tidligere Tilstand til en tilkommende taalelig for de mange Familier, som befinde sig i det omhandlede Forhold, indstifter en Mellemtilstand, en Overgangstilstand, hvilken Udkastet satte til 5 Aar, men som Thinget nu har vedtaget at skulle være 10 Aar. Jeg skulde dog mene, at man meget vel kan vedfende sig den Tanke, af hvilken Lovforslaget er fremgaaet, og kan ansee den som Maalet for Bestræbelserne paa et senere Tidspunkt, og at det dermed vel lader sig forene, at man, naar man af Hensyn til Retfærdighed mod de nuværende Mølleiere og Panthaverne i deres Møller vil indstifte en Overgangstilstand, med Hensyn dertil tager Forholdsregler, som ikke fyldestgjøre og ikke kunne og ikke skulle fyldestgjøre Lovens Tanke i dens Heelhed; thi netop derfor er det en Gjennemgangstilstand. Om man vil gaae noget mere eller noget mindre vidt i den Henseende, maa jo ligeledes beroe paa Enhvers Overbeviisning; men jeg kan ikke indsee Andet, end at man meget vel kan vedfende sig Lovens Principer og ikke desto mindre billige saadanne Beskyttelsesmidler, som Thinget har